



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3052

Warszawa, 27 listopada 2014 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Grzegorza Schreibera.

(-) Waldemar Andzel; (-) Zbigniew Babalski; (-) Barbara Bartuś;
(-) Antoni Błądek; (-) Jacek Bogucki; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Piotr Krzysztof Ćwik; (-) Jan Dziedziczak; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Józefa Hrynkiewicz; (-) Wojciech Jasiński; (-) Sławomir Kłosowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Piotr Król; (-) Elżbieta Kruk; (-) Gabriela Masłowska;
(-) Jerzy Materna; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Kazimierz Moskal; (-) Piotr Naimski; (-) Stanisław Pięta; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Stanisław Piotrowicz; (-) Bogdan Rzońca; (-) Grzegorz Schreiber; (-) Jarosław Sellin;
(-) Czesław Sobierajski; (-) Krzysztof Sońta; (-) Krzysztof Szczerski;
(-) Jerzy Szmit; (-) Robert Telus; (-) Jan Warzecha; (-) Witold Waszczykowski; (-) Elżbieta Witek; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Anna Zalewska; (-) Jarosław Zieliński; (-) Jerzy Żyżyński.

USTAWA
z dnia 2014 r.
o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy

Art. 1.

W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. ,Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 8 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dokumenty z wyborów są przekazywane do archiwów państwowych, gdzie są przechowywane przez okres co najmniej 5 lat i mogą być udostępniane.”,

2) W art. 392 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego w terminie 30 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez Komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.”.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

Art. 2.

Do wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzanych w 2014 r. stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z obowiązującym obecnie art. 392 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy „Protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego w terminie 14 dni od dnia wyborów.” Patologiczny sposób organizacji i przeprowadzenia wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzanych w 2014 r. ujawnił, iż okres od dnia wyborów do podania do publicznej wiadomości ich wyników może trwać powyżej 7 dni. Oznacza to faktyczne odebranie zarówno wyborcom, jak i kandydatom możliwości złożenia protestu wyborczego. W skrajnych wypadkach może dojść do sytuacji, że pomimo upływu terminu, o którym mowa w art. 392 § 1, niektóre komisje nie podadzą wyników wyborów do publicznej wiadomości; takiej sytuacji prawo do wniesienia protestu będzie prawem martwym.

Zachowanie pełnego terminu do wniesienia protestu wyborczego ma również bardzo duże znaczenie z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 392 § 2 zmienianej ustawy to wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Zgodnie z art. 82 to wnoszący protest musi udowodnić, iż wskazane przez niego nieprawidłowości miały wpływ na wynik wyborów. Odnosząc się do przerwania przez ustawodawcę na wnoszącego protest obowiązku wykonania przez wyborcę obowiązków śledczego, prokuratora i sędziego, to bez wątplenia obowiązkiem ustawodawcy jest zapewnienie wnoszącemu protest minimalnych warunków do spełnienia tak wyśrubowanych norm. Wnoszący protest winien więc mieć zatem możliwość faktycznego skorzystania z 30 dniowego terminu do zgromadzenia dowodów i wniesienia protestu. Z tych względów istnieje potrzeba zmiany art. 392 § 1 w taki sposób, aby termin do wniesienia protestu liczony był dopiero od dnia podania do publicznej wiadomości przez Komisarza wyborczego, w

trybie określonym w art. 168 wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.

Zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 8 kwietnia 2010 r. (sygn. 18705/06, LEX nr 566442) istnienie krajowego systemu skutecznego badania skarg indywidualnych i odwołań w sprawach dotyczących praw wyborczych jest jedną z podstawowych gwarancji wolnych i rzetelnych wyborów. System taki zapewnia skuteczne wykonywanie indywidualnych praw do głosowania i do kandydowania w wyborach, utrzymuje ogólne zaufanie pokładane w państwowej administracji procesów wyborczych i stanowi ważne narzędzie, pozostające w dyspozycji Państwa, umożliwiające wywiązanie się przez Państwo z pozytywnego obowiązku, wynikającego z art. 3 Protokołu nr 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w postaci przeprowadzania demokratycznych wyborów. W rzeczy samej, obowiązek spoczywający na Państwie na podstawie art. 3 Protokołu nr 1 oraz prawa indywidualne gwarantowane przez ten artykuł byłyby iluzoryczne, gdyby, w granicach procesu wyborczego, konkretne przypadki wskazujące na zaistnienie braków w wyborach demokratycznych nie były zaskarżalne przez osoby do właściwych organów krajowych mogących skutecznie rozstrzygnąć w ich przedmiocie. Należy uznać, iż w celu zapewnienia wywiązania się przez Państwo z jego pozytywnych obowiązków z art. 3 Protokołu nr 1 w postaci przeprowadzania wolnych wyborów, sądy krajowe rozstrzygające w przedmiocie niniejszej sprawy, wezwane do zawyrokowania w odniesieniu do dającej się uzasadnić skargi na nieprawidłowości dotyczące przeprowadzanych wyborów, powinny były zareagować poprzez podjęcie rozsądnych kroków mających na celu zbadanie zarzucanych nieprawidłowości bez nakładania nierozsądnych i nadmiernie surowych barier proceduralnych na skargę indywidualną.

Należy uznać, iż, ze względu na złożoność procesu wyborczego i związanych z nim ograniczeń czasowych wymagających usprawnienia różnych procedur okołowyborczych, właściwe organy władzy krajowej winne rozstrzygać w przedmiocie odwołań dotyczących przeprowadzenia wyborów w stosunkowo krótkich terminach, aby uchronić się przed opóźnieniem procesu wyborczego. Z tych samych względów praktycznych Państwa mogą uznać za niepożądane wymaganie od tychże organów władzy kierowanie się bardzo sztywnymi gwarancjami proceduralnymi lub wydawanie bardzo szczegółowych decyzji. Niemniej jednak, względy te nie mogą służyć temu, by podważona została skuteczność postępowania odwoławczego, i należy zapewnić, by podjęty został autentyczny wysiłek mający na celu zbadanie istoty dających się uzasadnić skarg indywidualnych dotyczących nieprawidłowości wyborczych, oraz by odnośne decyzje były w sposób wystarczający uzasadniane.

Dodatkowo wnioskodawcy w zmianie 1 proponują zmianę § 1 w art. 8 ustawy Kodeks wyborczy. Zgodnie z propozycją dokumenty z wyborów będą przekazywane do archiwów państwowych, gdzie będą przechowywane przez okres co najmniej 5 lat i będą mogły być udostępniane. Powyższa propozycja jest następstwem społecznego oburzenia związanego z nieprawidłowościami podczas przeprowadzania wyborów samorządowych w 2014 roku. Wprowadzenie co najmniej 5-letniego okresu przechowywania dokumentów z wyborów zagwarantuje możliwość weryfikacji właściwej procedury wyborczej w późniejszym czasie.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Z uwagi na fakt, iż celem niniejszej ustawy jest m. in. zagwarantowanie osobom posiadającym czynne prawo wyborcze możliwości faktycznej realizacji do wniesienia we właściwym terminie protestu wyborczego uznać należy, że spełniona została wskazana powyżej przesłanka natychmiastowego wejścia w życie niniejszej ustawy.

Problematyka projektu nie jest objęta prawem UE. Jego wejście w życie będzie miało pozytywne skutki społeczne poprzez zwiększenie przejrzystości i rzetelności kluczowych dla państwa demokratycznego procedur wyborczych. Projekt ustawy w ocenie wnioskodawców nie spowoduje zwiększenia wydatków przewidzianych w budżecie na realizację zadań związanych z przeprowadzaniem wyborów do organów władzy publicznej oraz referendum.

Warszawa, 5 grudnia 2014 r.

BAS-WAPEiM-2760/14

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Grzegorz Schreiber)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 8 § 1 oraz art. 392 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112, ze zm.).

Nowelizacja zakłada wprowadzenie dwóch modyfikacji procedury wyborczej. Pierwsza z nich odnosi się do dokumentacji wyborów. W projekcie przewidziano, że dokumentacja będzie przekazywana do archiwów państwowych i przechowywana w nich (z możliwością udostępnienia) przez okres co najmniej 5 lat. Nie określono przy tym początku biegu tego terminu. Zgodnie z drugą z projektowanych zmian, termin składania protestów wyborczych w przypadku wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego będzie wynosił 30 dni od dnia podania przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 ustawy wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.

W art. 2 projektu przewidziano, iż przepisy projektowanej ustawy znajdą zastosowanie w stosunku do wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przeprowadzanych w 2014 r.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy
Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu



Lech Czapla

Warszawa, 5 grudnia 2014 r.

BAS-WAPEiM-2671/14

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz Schreiber) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 8 § 1 oraz art. 392 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112, ze zm.). Nowelizacja zakłada wprowadzenie dwóch modyfikacji procedury wyborczej. Pierwsza z nich odnosi się do dokumentacji wyborów. W projekcie przewidziano, że dokumentacja będzie przekazywana do archiwów państwowych i przechowywana w nich (z możliwością udostępnienia) przez okres co najmniej 5 lat. Nie określono przy tym początku biegu tego terminu. Zgodnie z drugą z projektowanych zmian, termin składania protestów wyborczych w przypadku wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego będzie wynosił 30 dni od dnia podania przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 ustawy wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.

Przedmiot projektu ustawy jest nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.
Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy **nie jest**
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu



Lech Czapla



RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 12.12. 2014 r.

PG VII G 025-367/14

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 15.12.2014r.

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Stanisław Janusz

W nawiązaniu do pisma z dnia 8 grudnia 2014 r., nr GMS-WP-173-271/14, dotyczącego poselskiego *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.), uprzejmie informuję o barku uwag do przedmiotu projektu w zakresie odnoszącym się do zadań prokuratury.

Z poważaniem

wz
PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Jamrogowicz
Marek Jamrogowicz